

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Kreikka halutaan pitää euromaana

Enemmistö kreikkalaisista noudatti pääministeri Alexis Tsipraksen neuvoa ja äänesti viime sunnuntaina ”ei” lainaehdolle. Kansanäänestys järjestettiin siitä huolimatta, että äänestyksen lain ehdot koskivat jo päättyneitä neuvotteluja.

Vaikka suurin osa äänestäjistä ei tiennyt, mistä oikeasti äänestettiin, niin Kreikassa äänestystulosta pidetään demokratian voittona. Tätä voittoa ei juurikaan himmentänyt, ettei yksi maa voi äänestää muiden euromaiden äänestäjien puolesta.

Jos muissa euromaissa järjestettäisiin Kreikan lainoista kansanäänestys, niin tulos olisi hyvin todennäköisesti myös ”ei”. Se tarkoittaisi, etteivät muiden maiden veronmaksajat halua enää rahoittaa Kreikkaa.

Kreikassa on käyty jo monet vaalit, joiden pääasiallinen teema on ollut lainoittajien vaatimat säästötoimet. Vuonna 2012 jouduttiin järjestämään parlamenttivaalit uudelleen, koska riitelevät puolueet eivät saaneet hallitusta aikaiseksi.

» Euro on ennen kaikkea poliittinen projekti.

Kipuilu velkojen vaatimusten edessä johti vuoden 2011 marraskuussa siihen, että Kreikan silloinen pääministeri Georgios Papandreou ilmoitti järjestävänsä kansanäänestyksen vaadittavan säästöohjelman toteuttamisesta.

Sillä kertaa kansanäänestys jäi pitämättä, mutta jo pelkkä ilmoitus äänestyksestä sai eurooppalaiset pörssikurssit syöksyyn ja valtionlainojen korot nousuun.

Jotakin on viime vuosien aikana tehty EU:ssa oikein, koska vuoden alussa valtaan nousseen vasemmistolaisen Syrizan sunnuntaina järjestämä kansanäänestys ei merkittävästi heiluttellut markkinoita.

Kaikesta huolimatta euromaat ovat edelleen valmiita neuvottelemaan Kreikan lainoista ja niiden ehdoista. Jotakin on tehtävä, koska nykyinen tilanne on mahdoton. Muiden euromaiden johtajien on kuitenkin entistäkin vaikeampi perustella omille kansalaisilleen Kreikan lisärahoitusta, ainakaan ilman kovia ehtoja.

Kreikan velkataakka on nyt noin 316 miljardia euroa. Valtaosa velasta on saatu EU:lta ja euromailta. Niiden osuus lainoista on yli 60 prosenttia. Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n, Euroopan keskuspankin EKP:n ja kansallisten keskuspankkien osuus Kreikan lainoista on noin 17 prosenttia. Saman verran on yksityisten rahoittajien osuus.

Lainaehtojen lievennysten lisäksi on vaadittu myös lainojen leikkauksia. Käytännössä leikkaukset kohdistuivat EU:n ja euromaiden lainoihin. IMF, keskuspankit eivätkä yksityiset rahoittajat myönnä uutta lainaa, jos lyhennyksiä jää hoitamatta.

Vaikka EU:n ja euromaiden myöntämiä lainoja leikattaisiin, niin nopeaa apua Kreikan tilanteeseen siitä ei olisi.

Näiden lainojen ehdot ovat nykyisellään todella lievät. Vuonna 2010 ja 2012 myönnettyissä lainoissa on kymmenen vuoden lyhennysvapaa ja korko on noin 0,5 prosenttia. Vuonna 2012 myönnetystä lainasta ensimmäinen koronmaksu on vuonna 2023.

Ahdingosta huolimatta velan hoitaminen ei ole Kreikankaan kohdalla mielipidekysymys, vaan sopimuskysymys. Erivapauksien myöntäminen Kreikalle saattaisi johtaa siihen, että muutkin vaikeuksissa olevat euromaat haluavat saman kohtelun.

Vaikka nyt näyttää siltä, että Kreikka on ajanut itsensä nurkkaan, niin nurkassa ovat myös muut euromaat. Hyviä vaihtoehtoja ei ole, mutta Kreikka halutaan pitää mukana eurossa. Euroryhmän puheenjohtajan Jeroen Dijsselbloemin mukaan kriisiin on kuitenkin löydettävä ratkaisu, joka ei vahingoita euroalueen uskottavuutta. Neuvottelujen käynnistäminen ja tulokseen pääseminen edellyttää Kreikalta muutakin kuin valtiovaraministerin vaihtamista. Kansanäänestyksen jälkeen pääministeri Alexis Tsiprasilla on kova työ vakuuttaa lainoittajat Kreikan sitoutumisesta yhteiseen projektiin.

Lainoittajien pitää miettiä, ovat lainaehdot olleet oikeita, koska Kreikka velkaantuu edelleen.

Jonkinlainen ratkaisu todennäköisesti saadaan aikaan, koska paineet ovat kovat. Euro on ennen kaikkea poliittinen projekti, jonka ei haluta epäonnistuvan.

VIERAILIJA

Katse kohti työpaikkoja luovaa uusiutuvaa energiaa

Fennovoima jätti hakemuksensa uuden ydinvoimalan rakentamisluvasta viime viikolla mediakohun saattelemana.

Eniten hämmennystä aiheutti se, että yhtiöstä yhdeksän prosentin osuuden on ostanut vuonna 2012 perustettu pieni kroatialainen energiayhtiö Migrit Solarna Energija.

Fortumin aiempi poisjäänti jätti Fennovoiman hankkeen niin taloudeltaan, kotimaiselta omistajapohjaltaan kuin ydinvoimaosaamiseltaankin retuperälle. Se ei täytä siksi eduskunnan asettamia ehtoja – valtioneuvoston on hylättävä rakentamislupahakemus ja keskeytettävä ydinvoimahanke heti.

Venäjän median tiedot siitä, että 40 prosenttia omistava Rosatom etsii eurooppalaista omistajaa, vahvistaa käsitystä, että Migrit on hankkeessa enemmän tai vähemmän suoraan Rosatomin bulvaanina.

Kroatian hallitus ja media eivät lähinnä pöytälaatikkoyhtiöltä näyttävää yritystä tunne. Sillä on läheiset linkit venäläiseen rakennusalan jättiin, joka on Kroatiaassa muun muassa ostanut valtion kiinteistö- ja sotilaskohteita. Pientä yhtiötä, jolla ei ole omaa pääomaa kuin muutamia tuhansia, ei kokemusta ydinvoimasta eikä juurikaan työntekijöitä tai ketään kommentimass median tiedusteluihin saati edes kunnan kyltiä konttorinsa ovesa, ei voi pitää uskottavana tai itsenäisenä omistajana.

Eduskunta edellytti periaatepäätöksessä, että hankkeessa on 60 prosentin kotimainen omistusosuus. Lisäksi se edellytti, että ydinvoimaosaamisen pitää olla korkealla tasolla. Tässä erityisenä perusteenä käytettiin Fortumin mukaantuloa hankkeeseen. Nyt Fortum ei ole hankkeessa mukana. Se on eduskunnan

päätökseen merkittävä muutos. Hankkeessa ydinvoimaosaamista on vain Rosatomilla. Se on täysin laiteoimittajan ja suurimman omistajan, Rosatomin, varassa.

» Uusiutuvassa energiassa ja biotaloudessa on siemen Suomen kasville ja työpaikoille.

Myös Valio ilmoitti viime viikolla vetäytyvänsä hankkeesta. Näin ollen omistajapohja on joka tapauksessa vajaa ja epävarma. Kotimainen omistus jää viimeisten poistajien jälkeen alle 50 prosenttiin.

Hankkeessa yhä mukana olevien suurten kuntien tulisi vetäytyä, jotta hanke raukeaisi nopeasti. Kuntien veronmaksajille Fennovoima merkitsee

epävarman omistajan myötä yhä suurempaa riskiä, sillä Mankala-periaatteessa kaikki omistajat kantavat yhdessä velvoitteen ostaa kaikki sähkö. Hallituksen olisi syytä vihdoin puhaltaa pilliin jatkuvasti kompuroivan hankkeen keskeyttämiseksi. Sillä on täydet perusteet todeta, että yhteiskunnan kokonaisu ei toteudu ja että eduskunnan määrittelemät ehdot eivät ole kunnossa. Miten kukaan suomalainen voi haluta epävarmalla omistajapohjalla olevan, puutteellisen ydinvoimaosaamisen yhtiön rakentamaan Suomeen strategisesti tärkeää perussähkön-tuotantolaitosta?

Suomen energiatulevaisuuden kannalta kaikkein haitallisinta on, jos hallitus päästää tämän hankkeen eteenpäin yhä vuosia kestävään jatkoarviointiin. Koko sen ajan kotimaisen pääomat ovat kiinni epävarmassa hankkeessa, joka yhä voi kaatua eikä kotimaista,

työpaikkoja luovaa uusiutuvaa energiaa voida ottaa tehokkaasti käyttöön.

Silloin Suomi jää jälkeen globaalista energiavallankumouksesta. Silloin Suomeen ei synny kipeästi tarvitsemaamme työpaikkoja.

Nyt on vihdoin aika sijoittaa kotimaiset pääomat kotimaisen uusiutuvan energian vauhdikkaaseen käyttöönottoon. Uusiutuvassa energiassa ja biotaloudessa on siemen Suomen kasville ja työpaikoille. Mitä nopeammin valinta siirretään uusiutuviin, sitä enemmän saamme kotimaista uusiutuvaa energiaa sähkömarkkinoille ja yrityksemme saavat kasvunäkymiä. Tähän hallituksen on panostettava.

VILLE NIINISTÖ
vihreiden kansanedustaja
ville.niinisto@eduskunta.fi

LEHTIKATSAUS

Onneksi Niinistö lopulta puhui

Pohjalainen kiittelee presidentti Sauli Niinistön kommentteja syistä, jotka johtivat Venäjän jäämiseen pois Etjy-kokouksesta. Niinistön mukaan muut EU-maat jättivät Suomen yksin vastaamaan yhteisestä pakotepoliitikasta.

”Niinistö käytti niin selkeää kieltä, että se paljasti presidentin kohtalaisen harmituksen. Hän tähdensi, että puheet siitä, että tämä oli Suomen Venäjän vastainen toimenpide, ovat päättömiä. Niinistö vaati EU:lta sekavan pakotepoliitiikan selkeyttämistä.

Venäjän edustajien saapumiskielto on rikkonut juhla-kokousta. Helsingin hengestä ei ole tietoaakaan, kun itänaapuri on moittinut Suomea.

Niinistö ymmärtää Venäjän loukkaantumisen. Presidentti saattoikin osoittaa puheen kotimaan lisäksi sekä unioniin että Venäjälle. Hän tekee kaikkensa, ettei ratkaisu johdakaan itänaapurin toimiin. Moni on siitä helpottunut.”

Samat hinnat koko maassa

Suomenmaa kiinnittää huomiota Lidlin mainontaan, että sen hinnat ovat samat ”Hangosta Sodankylään”.

”Tässä mainoksessa on ajatteleminen aiheita kilpailijoilakin, etenkin S-ketjulla.

Lidlhän kertoo, että esimerkiksi kuljetuskustannukset ovat ketjun mitassa niin vähäiset, että niiden ei tarvitse näkyä alueellisessa hinnoittelussa.

Niinpä saksalaisketju ei aseta asiakkaitaan eriarvoiseen asemaan asuinpaikan mukaan. S-ryhmän päivittäistavarakaupat voisivat ottaa saman linjan.

Nyt S-kaupan hinnat ovat halvimmat suurissa hypermarketeissa. Niiden paikkakuntien ihmiset, joiden alueella tai lähipiirissä ei ole Prismaa, joutuvat maksamaan S-markettiansa samoista tuotteista enemmän.”

Fimea, oma Kreikkamme

Seppo Kononen kirjoittaa Savon Sanomissa, kuinka Suomessaakin osataan joustavasti tulkita demokratiaa, eikä eduskunta edes puutu asiaan.

”Suomen eduskunta päätti aikanaan valtioliiton lääkelaitos Fimeaa perustettaessa, että se alueellistetaan Kuopioon.”

”Kreikkalaisten tavoin lääkelaitoksen helsinkiläinen henkilökunta on ottanut oikeudekseen tulkita demokratiaa omien henkilökohtaisten etujensa mukaan: eduskunta ei päättä meidän asioitamme, me päättämme sen itse!”

RAHIKAINEN

TOIMITTAJALTA

Farmari teki hyvää Joensuulle

Ensin hiekkakenttä kasteltiin ja suolattiin, sitten saapuivat mittamiehet nauhoineen, pian jo kaarsivat ensimmäiset traktorit puiden katveeseen, kohta tuli rekkalavallinen puutavaraa ja seinäelementtejä, useampi trukkan ja rakennusmies. Syntyi punainen lato.

Aikanaan myös siilo hohteli keskellä kenttää, sen vieressä kylvökone ja muut vempheet nähtävät pieniltä.

”Ikkunaan! Nyt tulee pyöröpaalain, samanlainen kuin se sinun vanha lelusi”, hihkuin kuopukselle.

Tätä jatkui runsaan viikon ajan aamusta iltamyöhään. Sain kotini ikkunasta seurata Farmari-maatalousnäyttelyn konekentän valmistumista ja sitä, kuinka talkoolaiset pystyttivät aitoja, teltoja, kylttejä ja portteja.

Naapurien kanssa taivastelimme koneiden määrää, ja iltalenkillä tavatut tuntematomatkin ihmettelivät aitauksen laajuutta.

Ennakkoon olin täysin tietämätön nykymaatalousnäyttelyn suuruusluokasta,

niin koneiden, eläinten kuin ihmistenkin määristä.

Luulin, että pystyisin kolmessa päivässä selvittämään jokaisen koneen ja eläimen. Nyt ajatus naurattaa.

Kaikkiin näkemiini puutarha-, erä-, mökki-, asunto- ja maakuntamessuihin verrattuna Farmari oli tapahtumana ihan toisesta todellisuudesta.

Moni tuttavaperhe näyttelyalueella huokaili samaa: eihän täällä ehdi nähdä kuin murto-osan.

Farmari-järjestäjien kannattaisi ottaa valikoimaan edulliset kahden päivän liput – meitä kaupunkilaisvieraita ja lapsiperheitä ajatellen.

Joensuussa on vuosikaudet kohkattu lähestulkoon vain Ilosaarirockista – nyt saatiin uutta puheenaihetta ympäröivästä maaseudusta ja metsistä.

Idässä harvinaisen maatalousnäyttelyn tulo keskelle kaupunkia huomattiin laajasti ja lehmistä intoitiin viikossa enemmän kuin yleensä vuosikausiin. Peräti 73 000 kävijää kertoo, että aihe kiinnostaa.

Järjestäjien kanssa oli helppo iloita säiden suosimisesta, koska oli tullut tuijotettua jo pelkän yhden hiekkakentän vaatimien työtuntien määrää. Mukavinta oli nähdä oikeita viljelijöitä eläintensä vieressä. He olivat jättäneet kiireet kotiinsa ja jakoivat hymyillen selittää esimerkiksi pihvien alkuperää.

Toivottavasti moni havahtui, ettei ole yhdentekevää, mitä syö ja että laadulla on aina tekijänsä.

”Onpa isoja eläimiä” -hämmentelyn kuuli 1 100-kiloisen sonnin omistaja takuulla monta kertaa. Maatalousnäyttelyssä paljastui, ettemme me suomalaiset enää kovin hyvin tiedä, mitä maatiloiilla kasvatetaan.

Parasta tapahtumassa oli yleinen hyväntuulisuus, vaikka tiedostan sen taustalta armottomat kaupanteon paineet.

Valitettavasti karjakehässä joku onneton kilpailminen oli hermostunut ja lyönyt eläintään. Sellainen järkyttää ja on täysin tuomittavaa. Tapahtuma hämmensi odottamatomuu-

dessaan myös järjestäjät. Joensuulaisena jäin kaipaamaan Farmarista ainoastaan järvinäköalalla varustettua maisemaravintolaa, jollaisen Laulurinteen taakse olisi saanutkin. Ehkä vaivaa olisi vaadittu tuplasti enemmän kuin mitä jäähallin massaruokala vaati.

Toivottavasti näyttelyvierailta ei Pyhäselkällä kelluvine lauttaasuoinneen ja purj veneineen jäänyt kokonaan näkemättä.

LIISA YLI-KETOLA
sposti: liisa.yli-ketola@mt1.fi

Kesä-Suomi täynnä elämää

Heinäkuu on suomalaisten toivotuin lomakuukausi. Kaupungit ja työpaikat hiljenevät juhannuksesta elokuun puolelle aina koulujen alkuun saakka. Samalla monen maaseutukunnan väkimäärä parhaimmillaan moninkertaistuu. Kesä mökit ja matkailuyritykset täyttyvät, kyläkaupoissa nähdään jonoja ja kerätään suuri osa koko vuoden myynnistä.

Kesä-Suomi on täynnä tapahtumia. Ne syntyvät paikallisten ihmisten yhteistyön ja talkoohengen tuloksena. Tuloksia kelpaa esitellä, koostuipa yleisö sitten muutamista sadoista tai kymmenistä tuhansista. Kesä yhdistää kaupunkien ja maaseudun suomalaisia. Se on hyväksi molemmille.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.